

به نام خدا

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

گزارش تمرین ۱

۹۷۲۳۰۱۵

محمد برآبادی

در ابتدا با استفاده از فیلم جلسه اول کلاس تدریسیاری تنظیمات اولیه را انجام دادم تا VS Code را آماده کرده و با اتصال به Host 127.0.0.1 شروع به کدزنی کردم.

• فایل hw1.h :

با توجه به توضیحات داده شده در github ابتدا در فایل h. تابعها را در یک namespace تعریف میکنیم.

```
9 namespace algebra
10 {
11     Matrix zeros(size_t n, size_t m);
12
13     Matrix ones(size_t n, size_t m);
14
15     Matrix random(size_t n, size_t m, double min, double max);
16
17     void show(const Matrix &matrix);
18
19     Matrix multiply(const Matrix &matrix, double c);
20
21     Matrix multiply(const Matrix &matrix1, const Matrix &matrix2);
22
23     Matrix sum(const Matrix &matrix, double c);
24
25     Matrix sum(const Matrix &matrix1, const Matrix &matrix2);
26
27     Matrix transpose(const Matrix &matrix);
28
29     Matrix minor(const Matrix &matrix, size_t n, size_t m);
30
31     double determinant(const Matrix &matrix);
32
33     Matrix inverse(const Matrix &matrix);
```

```
34
35     Matrix concatenate(const Matrix &matrix1, const Matrix &matrix2, int axis);
36
37     Matrix ero_swap(const Matrix &matrix, size_t r1, size_t r2);
38
39     Matrix ero_multiply(const Matrix &matrix, size_t r, double c);
40
41     Matrix ero_sum(const Matrix &matrix, size_t r1, double c, size_t r2);
42
43     Matrix upper_triangular(const Matrix &matrix);
44 };
45 #endif //AP_HW1_H
46
```

- فایل hw1.cpp:

در مرحله بعد قصد داریم که هر تابع را پیاده‌سازی کنیم با توجه به نتیجه‌ای که از ما خواسته شده و همچنین unit_test موجود در پوشه.

1. Zeros:

نکته مهمی که در ابتدا باید ذکر شود استفاده از vector می‌باشد و برای همین برای اضافه کردن هر مقدار باید آن را با دستور push_back اضافه کنیم.

هر سطر را در یک for ساخته و در ماتریس قرار می‌دهیم.

```
6  //////////////////////////////////////
7  Matrix algebra::zeros(size_t n, size_t m)
8  {
9      Matrix matrix{};
10     std::vector<double> mat{};
11     for(int i{0}; i<n; i++)
12     {
13         for(int j{0}; j<m; j++)
14         {
15             mat.push_back(0);
16         }
17         matrix.push_back(mat);
18         mat.clear();
19     }
20     return matrix;
21 }
```

2. Ones:

مانند تابع قبل می‌باشد و فقط تنها فرق این می‌باشد که باید همه ماتریس را با ۱ به جای ۰ پر کنیم.

```
22  //////////////////////////////////////
23  Matrix algebra::ones(size_t n, size_t m)
24  {
25      Matrix matrix{};
26      std::vector<double> mat{};
27      for(int i{0}; i<n; i++)
28      {
29          for(int j{0}; j<m; j++)
30          {
31              mat.push_back(1);
32          }
33          matrix.push_back(mat);
34          mat.clear();
35      }
36      return matrix;
37 }
```

3. Random:

در این تابع قصد داریم ماتریس را به صورت رندوم با اعدادی بین min و max پر کنیم. یکی از نکاتی که باید رعایت شود این می باشد که مقدار min از max بزرگتر نباشد چون به صورت منطقی با مشکل مواجه میشویم. با توجه به صورت تمرین از rand و srand نمیتوانیم استفاده کنیم و از random استفاده میکنیم و دستورات مربوط به آن را از اینترنت پیدا کردیم.

```
38  ///3////////////////////////////////////
39  Matrix algebra::random(size_t n, size_t m, double min, double max)
40  {
41      if(min > max)
42          throw std::logic_error("Caution: min cannot be greater than max");
43
44      std::random_device rd;
45      std::default_random_engine generator(rd());
46      std::uniform_real_distribution<double> distribution(min,max);
47
48
49      Matrix matrix{};
50      std::vector<double> mat{};
51      for(int i{0}; i<n; i++)
52      {
53          for(int j{0}; j<m; j++)
54          {
55              double number = distribution(generator);
56              mat.push_back(number);
57          }
58          matrix.push_back(mat);
59          mat.clear();
60      }
61      return matrix;
62  }
```

4. Show:

در این تابع ماتریس را نمایش میدهیم، با همان ملاحظات که گفته شده است

```
63  ///4////////////////////////////////////
64  void algebra::show(const Matrix &matrix)
65  {
66      for (int i{0}; i < matrix.size(); i++)
67      {
68          for (int j{0}; j < matrix[i].size(); j++)
69          {
70              std::cout << std::setw(3) << matrix[i][j] << " ";
71          }
72          std::cout << std::endl;
73      }
74  }
```

5. Multiply:

ما در این تابع قصد داریم یک عدد را در ماتریس ضرب کنیم. مانند تابع ۲ و ۱ که مقدار صفر و یک در ماتریس قرار میدادیم اینبار هر درایه ماتریس را ضرب میکنیم در عدد وارد شده و در ماتریس قرار میدهیم.

```
75  ///5////////////////////////////////////
76  Matrix algebra::multiply(const Matrix &matrix, double c)
77  {
78      Matrix matrix_1{};
79      std::vector<double> mat{};
80      for (int i{0}; i < matrix.size(); i++)
81      {
82          for (int j{0}; j < matrix[i].size(); j++)
83          {
84              mat.push_back(matrix[i][j] * c);
85          }
86          matrix_1.push_back(mat);
87          mat.clear();
88      }
89      return matrix_1;
90  }
```

6. Multiply:

این تابع ضرب دو ماتریس را داریم ولی باید در ابتدا بررسی شود که ماتریس ها خالی نباشند و همچنین امکان ضرب آنها وجود داشته باشد یعنی اینکه تعداد ستون های ماتریس اول با تعداد سطرها ی ماتریس دوم برابر باشد.

```
91  ///6////////////////////////////////////
92  Matrix algebra::multiply(const Matrix &matrix1, const Matrix &matrix2)
93  {
94      size_t row1{matrix1.size()};
95      size_t row2{matrix2.size()};
96      size_t column1{};
97      size_t column2{};
98
99      if (row1 > 0)
100         column1 = matrix1[0].size();
101      else
102         column1 = 0;
103
104      if (row2 > 0)
105         column2 = matrix2[0].size();
106      else
107         column2 = 0;
108
109      std::vector<double> mat{};
110      Matrix matrix{};
111      double sum{0};
112  }
```

اگر این شرایط وجود داشته باشد سپس ضرب درایه‌ها را انجام می‌دهیم.

```
113     if (column1 != row2)
114     {
115         throw std::logic_error("Caution: matrices with wrong dimensions cannot be multiplied");
116     }
117
118     for (int i{0}; i < row1; i++)
119     {
120         for (int j{0}; j < column2; j++)
121         {
122             for (int k{0}; k < column1; k++)
123             {
124                 sum += matrix1[i][k] * matrix2[k][j];
125             }
126             mat.push_back(sum);
127             sum = 0;
128         }
129         matrix.push_back(mat);
130         mat.clear();
131     }
132     return matrix;
133 }
```

7. Sum:

مانند تابع ضرب با عدد اسکالر، هر درایه با یک عدد جمع میشوند.

```
134     //////////////////////////////////////
135     Matrix algebra::sum(const Matrix &matrix, double c)
136     {
137         std::vector<double> mat{};
138         Matrix matrix_1{};
139         for (int i{0}; i < matrix.size(); i++)
140         {
141             for (int j{0}; j < matrix[i].size(); j++)
142             {
143                 mat.push_back(matrix[i][j] + c);
144             }
145             matrix_1.push_back(mat);
146             mat.clear();
147         }
148         return matrix_1;
149     }
```

8. Sum:

باز باید بررسی شود که ماتریس‌ها تهی نباشند و برای انجام جمع باید ستون‌ها و سطرها با هم برابر باشند و در نهایت هم درایه‌های متناظر با هم جمع میشوند و در ماتریس جدید قرار میگیرند.

```
150  ///8////////////////////////////////////
151  Matrix algebra::sum(const Matrix &matrix1, const Matrix &matrix2)
152  {
153      size_t row1{matrix1.size()};
154      size_t row2{matrix2.size()};
155      size_t column1{};
156      size_t column2{};
157
158      if (row1 > 0)
159          column1 = matrix1[0].size();
160      else
161          column1 = 0;
162
163      if (row2 > 0)
164          column2 = matrix2[0].size();
165      else
166          column2 = 0;
167
168      std::vector<double> mat{};
169      Matrix matrix{};
170      double sum{0};
171
```

```
172      if (row1 != row2 || column1 != column2)
173      {
174          throw std::logic_error("Caution: matrices with wrong dimensions cannot be multiplied");
175      }
176
177      for (int i{0}; i < row1; i++)
178      {
179          for (int j{0}; j < column1; j++)
180          {
181              sum = matrix1[i][j] + matrix2[i][j];
182              mat.push_back(sum);
183          }
184          matrix.push_back(mat);
185          mat.clear();
186      }
187      return matrix;
188  }
```

9. Transpose:

در ابتدا بررسی میشود که آیا ماتریس تهی است یا خیر و اگر تهی باشد، ترانهاده آن همان ماتریس تهی میباشد. و در با حرکت در ستون ماتریس، سطر ماتریس جدید را میسازیم و به این شکل ماتریس ترانهاده ایجاد میشود.

```
189  ////////////////////////////////////////////
190  Matrix algebra::transpose(const Matrix& matrix)
191  {
192      if(matrix.empty())
193          return matrix;
194      size_t row{matrix.size()};
195      size_t column{matrix[0].size()};
196      Matrix matrix_1{};
197      std::vector<double> mat{};
198      for (int i{0}; i < column; i++)
199      {
200          for (int j{0}; j < row; j++)
201          {
202              mat.push_back(matrix[j][i]);
203          }
204          matrix_1.push_back(mat);
205          mat.clear();
206      }
207      return matrix_1;
208  }
```

10.Minor:

ماینور n, m به این معنا است که سطر n و ستون m را حذف کنیم.

```
209  ////////////////////////////////////////////
210  Matrix algebra::minor(const Matrix& matrix, size_t n, size_t m)
211  {
212      size_t row{matrix.size()};
213      size_t column{matrix[0].size()};
214      Matrix matrix_1{};
215      std::vector<double> mat{};
216      for (int i{0}; i < row; i++)
217      {
218          if(i != n)
219          {
220              for (int j{0}; j < column; j++)
221              {
222                  if(j != m)
223                      mat.push_back(matrix[i][j]);
224              }
225              matrix_1.push_back(mat);
226              mat.clear();
227          }
228      }
229      return matrix_1;
230  }
```


11.Determinant:

ماتریس اگر تهی باشد دترمینان ۱ را خروجی میدهیم و اگر ماتریس مربعی نباشد اصلا دترمینانی وجود ندارد و در غیر این دو صورت میتوانیم دترمینان را بدست آوریم.

از روش معمولی محاسبه دترمینان استفاده میکنیم به این صورت که یک سطر را درنظر میگیریم و ماینورهای هر درایه را بدست آورده و در آن ضرب میکنیم.(از الگوریتم بازگشتی استفاده میکنیم چون نیاز داریم به مایتنور 2×2 برسیم)

```
231 //11////////////////////////////////////
232 double algebra::determinant(const Matrix& matrix)
233 {
234     if(matrix.empty())
235         return 1;
236     double det{0};
237     size_t row{matrix.size()};
238     size_t column{matrix[0].size()};
239     Matrix matrix_1{};
240     std::vector<double> mat{};
241     if(row != column)
242         throw std::logic_error("Caution: non-square matrices have no determinant");
243     if(row == 2)
244         return matrix[0][0] * matrix[1][1] - matrix[1][0] * matrix[0][1];
245     for (int j{0}; j < column; j++)
246     {
247         det += matrix[0][j] * determinant(minor(matrix,0,j)) * pow(-1, j);
248     }
249     return det;
250 }
251 }
```

12.Inverse:

برای بدست آوردن ماتریس معکوس ابتدا نیاز داریم ماتریس کهاد را بدست آوریم و با اعمال مثبت و منفی یکی در میان به ماتریس همسازه میرسیم و با ترانهاده کردن آن به ماتریس الحاقی میرسیم و در معکوس دترمینان ضرب میکنیم و به ماتریس وارون میرسیم.

اما چند نکته مهم وجود دارد که اگر ماتریس تهی باشد، وارون آن هم تهی است و اگر ماتریس مربعی نباشد دیگر وارونی وجود ندارد و اگر دترمینان هم صفر شود باز وارونی وجود ندارد.

```

252  ///12////////////////////////////////////
253  Matrix algebra::inverse(const Matrix& matrix)
254  {
255      if(matrix.empty())
256          return matrix;
257      size_t row{matrix.size()};
258      size_t column{matrix[0].size()};
259      Matrix matrix_1{};
260      double det;
261      std::vector<double> mat{};
262      if(row != column)
263          throw std::logic_error("Caution: non-square matrices have no inverse");
264      det = determinant(matrix);
265      if(det == 0)
266          throw std::logic_error("Caution: singular matrices have no inverse");
267      for (int i{0}; i < row; i++)
268      {
269          for (int j{0}; j < column; j++)
270          {
271              mat.push_back(determinant(minor(matrix,i,j)) * pow(-1, i+j));
272          }
273          matrix_1.push_back(mat);
274          mat.clear();
275      }
276      matrix_1 = transpose(matrix_1);
277      matrix_1 = multiply(matrix_1, 1/det);
278      return matrix_1;
279  }

```

13.Concatenate:

باز هم بررسی میکنیم که ماتریس‌ها تهی نباشند و سپس با توجه به اینکه کاربر $\text{axis} = 0$ or 1 وارد کرده است دو ماتریس را به هم وصل میکنیم.

```

280  ///13////////////////////////////////////
281  Matrix algebra::concatenate(const Matrix& matrix1, const Matrix& matrix2, int axis=0)
282  {
283      size_t row1{matrix1.size()};
284      size_t row2{matrix2.size()};
285      size_t column1{};
286      size_t column2{};
287      Matrix matrix_1{};
288      std::vector<double> mat{};
289      if (row1 > 0)
290          column1 = matrix1[0].size();
291      else
292          column1 = 0;
293
294      if (row2 > 0)
295          column2 = matrix2[0].size();
296      else
297          column2 = 0;
298      if(axis == 0)
299      {
300          if(column1 != column2)
301              throw std::logic_error("Caution: matrices with wrong dimensions cannot be concatenated");
302          for (int i{0}; i < row1 + row2; i++)
303          {
304              for (int j{0}; j < column1; j++)
305              {
306                  if(i < row1)
307                      mat.push_back(matrix1[i][j]);

```

وقتی دو ماتریس را پشت هم وصل کنیم پس تعداد سطرها افزایش میابد و باید ستون‌های دو ماتریس برابر باشند و وقتی دو ماتریس کنار هم وصل کنیم پس تعداد ستون‌ها افزایش میابد و باید سطرهای دو ماتریس با هم برابر باشند تا این عمل اتصال انجام شود.

```

306         if(i < row1)
307             mat.push_back(matrix1[i][j]);
308         else
309             mat.push_back(matrix2[i - row1][j]);
310     }
311     matrix_1.push_back(mat);
312     mat.clear();
313 }
314 }
315 else
316 {
317     if(row1 != row2)
318         throw std::logic_error("Caution: matrices with wrong dimensions cannot be concatenated");
319     for (int i{0}; i < row1; i++)
320     {
321         for (int j{0}; j < column1 + column2; j++)
322         {
323             if(j < column1)
324                 mat.push_back(matrix1[i][j]);
325             else
326                 mat.push_back(matrix2[i][j - column1]);
327         }
328         matrix_1.push_back(mat);
329         mat.clear();
330     }
331 }
332 return matrix_1;
333 }

```

14.Ero_swap:

در این تابع دو سطر را با هم جابه‌جا می‌کنیم فقط باید بررسی شود که عدد سطری که وارد میشود از تعداد سطرهای ماتریس بیشتر نباشد و هنگامی که ماتریس ورودی را در ماتریس دیگری میریزیم اگر به آن سطرهای موردنظر برسیم باید جابه‌جا این عملیات انجام شود.

```

334 //14////////////////////////////////////
335 Matrix algebra::ero_swap(const Matrix& matrix, size_t r1, size_t r2)
336 {
337     size_t row{matrix.size()};
338     size_t column{matrix[0].size()};
339     Matrix matrix_1{};
340     std::vector<double> mat{};
341     if(r1 >= row or r2 >= row)
342         throw std::logic_error("Caution: r1 or r2 inputs are out of range");
343     for(int i{0}; i<row; i++)
344     {
345         for(int j{0}; j<column; j++)
346         {
347             if(i == r1)
348                 mat.push_back(matrix[r2][j]);
349             else if(i == r2)
350                 mat.push_back(matrix[r1][j]);
351             else
352                 mat.push_back(matrix[i][j]);
353         }
354         matrix_1.push_back(mat);
355         mat.clear();
356     }
357     return matrix_1;
358 }

```

15.Ero_multiply:

اگر به سطر موردنظر رسیده باشیم تمام درایه‌های آن سطر را در یک عدد اسکالر ضرب میکنیم.

```
359  ///15////////////////////////////////////
360  Matrix algebra::ero_multiply(const Matrix& matrix, size_t r, double c)
361  {
362      size_t row{matrix.size()};
363      size_t column{matrix[0].size()};
364      Matrix matrix_1{};
365      std::vector<double> mat{};
366      for(int i{0}; i<row; i++)
367      {
368          for(int j{0}; j<column; j++)
369          {
370              if(i == r)
371                  mat.push_back(matrix[i][j] * c);
372              else
373                  mat.push_back(matrix[i][j]);
374          }
375          matrix_1.push_back(mat);
376          mat.clear();
377      }
378      return matrix_1;
379  }
```

16.Ero_sum:

یک سطر را در عدد اسکالری ضرب کرده و به سزری دیگر اضافه میکنیم. در کد هم به همین روش انجام دادم و باقی درایه‌ها خودشان قرار میگیرند و فقط اگر به سطر موردنظر برسیم این الگوریتم را پیاده سازی میکنیم.

```
359  ///15////////////////////////////////////
360  Matrix algebra::ero_multiply(const Matrix& matrix, size_t r, double c)
361  {
362      size_t row{matrix.size()};
363      size_t column{matrix[0].size()};
364      Matrix matrix_1{};
365      std::vector<double> mat{};
366      for(int i{0}; i<row; i++)
367      {
368          for(int j{0}; j<column; j++)
369          {
370              if(i == r)
371                  mat.push_back(matrix[i][j] * c);
372              else
373                  mat.push_back(matrix[i][j]);
374          }
375          matrix_1.push_back(mat);
376          mat.clear();
377      }
378      return matrix_1;
379  }
```

17.Upper_triangular:

اگر ماتریس مربعی نباشد نمیتوان ماتریس بالا مثلثی بدست آورد و از تابع `ero_sum` استفاده میکنیم تا درایه‌های موردنظر را صفر کنیم. سطر اول را در ضربی از درایه اول سطر اول و درایه اول سطرهای بعدی ضرب میکنیم و با همان سطر جمع میکنیم.

نکته مهم این است که اگر یکی از درایه‌های روی قطر صفر باشد آنگاه مخرج ضرب صفر میشود و برای این که به این مشکل برخورد نکنیم این سطر را با سطر زیر آن جابه‌جا میکنیم.

```
401 //17////////////////////////////////////
402 Matrix algebra::upper_triangular(const Matrix& matrix)
403 {
404     if(matrix.empty())
405         return matrix;
406     size_t row{matrix.size()};
407     size_t column{matrix[0].size()};
408     size_t i{0};
409     if(row != column)
410         throw std::logic_error("Caution: non-square matrices have no upper triangular form");
411     Matrix matrix_1{matrix};
412     while(i < row)
413     {
414         if(matrix_1[i][i] == 0)
415             matrix_1 = ero_swap(matrix_1, i, i + 1);
416         i++;
417     }
418     for(int i{0}; i<row; i++)
419     {
420         for(int j{i+1}; j<row; j++)
421         {
422             matrix_1 = ero_sum(matrix_1, i, -matrix_1[j][i]/matrix_1[i][i], j);
423         }
424     }
425     return matrix_1;
426 }
```

https://github.com/MBW0lf/AP_HW1

با تشکر